

Hoofdstuk 3

Een rondleiding door de nieuwe website

Nadat u de website geïnstalleerd en voorzichtig verkend hebt, kunnen we het resultaat samen gaan bekijken. Op het eerste gezicht ziet de website met de voorbeeldgegevens er wat verwarrend uit. In principe bestaat het Joomla!-systeem uit een *frontend* (de eigenlijke website) en een *backend* (de administratiekant van de website). Het frontend is wat de bezoeker ziet, het backend is alleen bedoeld voor de medewerkers en beheerders.

Frontend

Het zal u snel opvallen dat de voorbeeldgegevens veel verschillende functies van Joomla! illustreren, zodat u een goed overzicht krijgt van de functionaliteit van Joomla!.

Om de gebieden beter van elkaar te kunnen onderscheiden, hebben we ze in figuur 3.1 gemarkeerd en gelabeld.

De kunst is nu te zien welke elementen voor uw website belangrijk zijn, de onbelangrijke elementen weg te laten en alles in een voor de gebruiker logsche, overzichtelijke en aantrekkelijke vorm te gieten. Het resultaat is steeds een samenspel tussen functionaliteit en vormgeving.

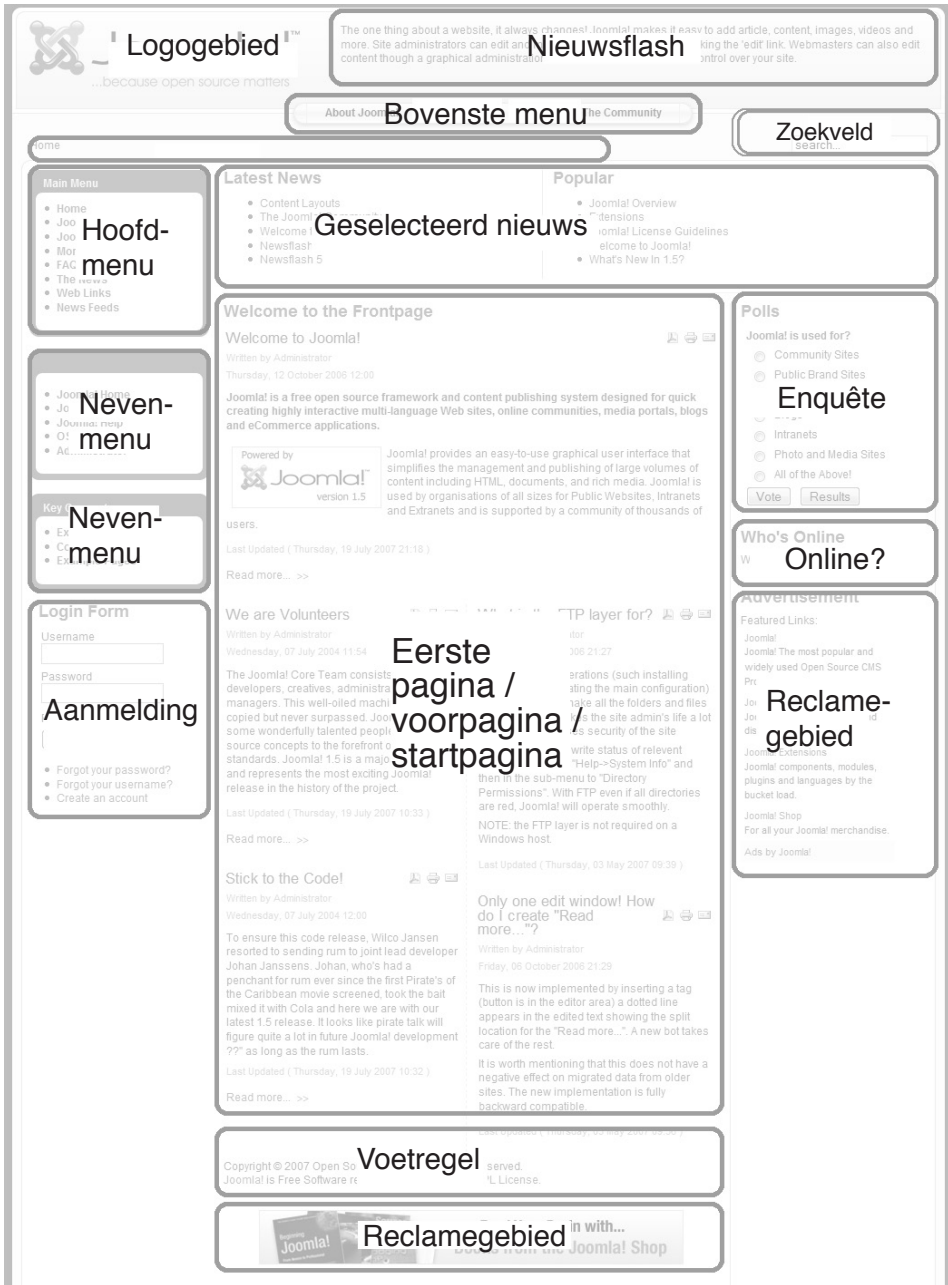
Wat de opbouw betreft doen de voorbeeldgegevens denken aan een dagblad als *de Volkskrant*¹ of een portalsite als *MSN*² of *Yahoo!*.³ Links en rechts bevinden zich kaders (*modules*) met specifieke informatie. In het midden (*main body*) staan berichten (*gecategoriseerde informatie*).

De lay-out van de pagina wordt bepaald door een zogeheten *template*. Templates zijn uitwissel- en veranderbaar, wat wil zeggen dat u dezelfde informatie in verschillende lay-outs kunt weergeven. Elke krant zal jaloers zijn op deze mogelijkheid.

1 <http://www.volkskrant.nl/>

2 <http://nl.msn.com/>

3 <http://nl.yahoo.com/>

Figuur 3.1. Structuur van de voorbeeldwebsite

We bekijken de voorbeeldlay-out wat preciezer. Er zijn vijf verschillende soorten gebieden op de pagina:

- menu's
- informatie

- reclame
- extra functies
- decoratieve elementen

Menu's

Menu's helpen gebruikers bij de navigatie door de site. Voor verschillende taken zijn er verschillende menu's. Joomla! heeft in de voorbeeldgegevens zes menu's voorgedefinieerd. U kunt willekeurig veel andere menu's toevoegen en menu's natuurlijk ook verwijderen. Twee menu's zijn overigens niet zichtbaar in de afbeelding. Het zijn het zogeheten *Gebruikersmenu*, dat een geregistreerde gebruiker te zien krijgt na het inloggen, en het menu *Voordat u begint* (bij Engelse voorbeeldgegevens *Key Concepts*).

Bovenste menu

Figuur 3.2. Bovenste menu

Het bovenste menu heet in Joomla! *Top Menu* (zie figuur 3.2) Het bevindt zich zo ver mogelijk naar boven op de pagina en moet de gebruiker snel toegang geven tot de belangrijkste informatie. Het gaat in dergelijke menu's vaak om begrippen als *Producten*, *Contact*, *Vestigingen*, *Colofon* en *Taal*.

Hoofdmenu/broodkruimels

Het hoofdmenu (*Main Menu*) is het centrale navigatiepunt van de site (zie figuur 3.3). Hier moet het steeds mogelijk zijn om terug te keren naar de eerste pagina. Het menu moet op iedere pagina van de website op precies dezelfde plaats verschijnen. Het hoofdmenu is een belangrijk oriëntatiepunt voor de gebruiker.

Figuur 3.3. Hoofdmenu

Extra menu's

Figuur 3.4. Extra menu's

Een extra menu (*Other Menu*; zie figuur 3.4) kan op verschillende plaatsen (moduleposities) opduiken. Afhankelijk van de inhoud en de context van de pagina kan het zinvol zijn extra menuopties aan te bieden, bijvoorbeeld in een winkelcomponent of, zoals hier, de kernbegrippen van Joomla!.

Inhoud

Daar is hij eindelijk. De inhoud! De inhoud die we willen *beheren*.

Wat is inhoud?

Inhoud kan een bericht zijn, een redactioneel artikel of een statische pagina met uitleg. Inhoud kan ook een dynamische lijst links⁴ zijn, een winkel⁵ of een rommelmarkt.⁶

Inhoud kan ook volledig dynamisch en voor iedereen open zijn. De gratis encyclopedie *Wikipedia*⁷ gebruikt bijvoorbeeld voor het beheer van de informatie een systeem waarmee iedereen in staat is de inhoud te wijzigen. Deze speciale vorm van informatiebeheer noemen we een *wiki*.⁸ Iedere bezoeker mag de informatie veranderen en zelfs verwijderen. Dat werkt bij Wikipedia uiteindelijk verbazingwekkend goed, ondanks regelmatig voorkomende discussies over de structuur en de inhoud van bepaalde artikelen.

Het tegendeel van wiki's wordt gevormd door statische inhoud, die na het schrijven meestal niet meer verandert (een boek als dit, bijvoorbeeld).

4 <http://www.google.nl/>

5 <http://www.dell.nl/>

6 <http://www.ebay.nl/>

7 <http://nl.wikipedia.org/>

8 <http://nl.wikipedia.org/wiki/Wiki/>

Ook folders, flyers, stickers, jaarverslagen en gebruiksaanwijzingen zijn meestal statisch. Ze worden voor een bepaalde gelegenheid gemaakt en daarna verouderen ze of kloppen ze gewoon niet meer.

Veel oudere websites bestaan uitsluitend uit statische elementen. Op internet tikt de klok echter sneller. Wat bij boeken, folders en andere gedrukte zaken getolereerd wordt (tenslotte kunnen we een boek ook aan het strand en in de tram lezen), zien websitebezoekers als een gebrek. Er is vermoedelijk niets slechter voor het imago van uw bedrijf als een vier jaar oude statische website, die ook nog de vermelding 'powered by ... (hopeloos verouderde software)' bevat.

De mogelijkheden om informatie te presenteren zijn onuitputtelijk. Ze hangen af van het apparaat, de beschikbare bandbreedte en nog veel meer, en die zijn weer afhankelijk van de gebruikers. De ontvanger van het bericht speelt een steeds belangrijkere rol. Vraag uzelf maar eens af: wie vormen eigenlijk uw doelgroep?

Er is een heel eenvoudige uitspraak:

Content is king!

Op de inhoud komt het aan. Elke webdesigner glimlacht nu vermoedelijk een beetje en gaat verder met zijn werk aan de volgende website. Immense reclamebudgetten voor producten als diepvriesspinazie en bier zijn het beste bewijs dat communicatie ook succes kan hebben zonder specifieke inhoud.

In principe klopt de uitspraak dat de inhoud beslist echter wel. Als u niets te zeggen of aan te bieden hebt, zal niemand naar u luisteren. Omdat u vermoedelijk geen groot reclamebudget hebt, kunt u mensen ook niet zo eenvoudig overhalen uw informatie te lezen. Inhoudsloze pagina's kunnen nog zo mooi weergegeven worden op nog zo veel apparaten, geen mens zal ze vrijwillig blijven bezoeken.

Eerste pagina/voorpagina

Informatie wordt doorgaans aangekondigd op de eerste pagina van de website (zie figuur 3.5).

Informatie heeft een auteur, in dit geval de beheerder, een aanmaakdatum, een kop, een blikvanger (teaser) en misschien ook nog een afbeelding. De blikvanger moet de bezoekers nieuwsgierig maken en hen in de verleiding brengen op een LEES MEER ...-link te klikken, om het hele bericht te lezen. Ook kunnen pictogramlinks aangeboden worden, om de inhoud als pdf te lezen, af te drukken, of via e-mail te versturen.

Nieuwste berichten/meest gelezen berichten

Het bericht kan nu in verschillende vormen worden weergegeven. Mensen zijn doorgaans het meest geïnteresseerd in wat het *nieuwste* is en wat *anderen* zoal lezen (zie figuur 3.6).

Welkom op de voorpagina

Welkom bij Joomla!

Geschreven door Administrator
donderdag, 12 oktober 2006 13:00

Joomla! is een gratis open source framework en artikelpublicatiesysteem dat ontwikkeld is voor het snel bouwen van zeer interactieve, meertalige websites, online communities, media portalen, blogs and eCommerce toepassingen.

Powered by

version 1.5

Joomla! biedt een eenvoudig te gebruiken grafische interface dat het beheer en publicering van grote eenheden inhoud vereenvoudigt, inclusief HTML, documenten, en andere media. Joomla! wordt gebruikt door organisaties van verschillende grootte voor publieke websites, intranets en extranets en wordt ondersteund door een community met duizenden gebruikers.

Laatst aangepast (donderdag, 19 juli 2007 22:18)

Lees meer... >>

We zijn vrijwilligers

Geschreven door Administrator
woensdag, 07 juli 2004 12:54

Het Joomla! Core Team bestaat uit vrijwillige ontwikkelaars, creatievelingen, beheerders, en managers. Deze goed

Blijf bij de code!

Geschreven door Administrator
woensdag, 07 juli 2004 13:00

Om deze code uitgave mogelijk te maken, ging Wilco Jansen over tot het sturen van rum naar de gezamenlijke hoofd

Figuur 3.5. Voorpagina

Laatste Nieuws	Populair
<ul style="list-style-type: none"> • Weergaven voor inhoud • De Joomla! community • Welkom bij Joomla! • Nieuwsflits 4 • Nieuwsflits 5 	<ul style="list-style-type: none"> • Joomla! overzicht • Extensies • Joomla! Licentie richtlijnen • Welkom bij Joomla! • Wat is er nieuw in 1.5?

Figuur 3.6. Nieuwste berichten/meest gelezen berichten

Zo bevat de voorbeeldlay-out een gebied met steeds de laatste vijf berichten en een ander gebied met de meest gelezen berichten. Dit tweede gebied is mogelijk doordat Joomla! elke aanroep van een bericht in de database noteert en telt.

Reclame

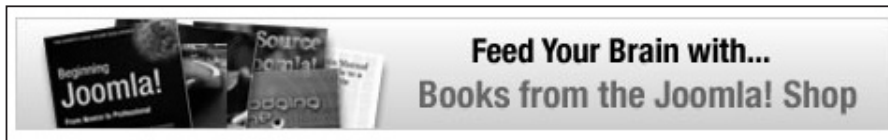
Als uw website veel bezocht wordt en de informatie klopt, kunt u advertentieruimte verkopen. Advertentieruimte wordt vaak gevuld met banners. Banners zijn kleine afbeeldingen in gif -, jpg -, png - of swf-formaat, die de bezoekers moeten verleiden erop te klikken en zo uw website te verlaten. Als u dat werkelijk wilt, zoek dan een goede plek in de lay-out en vergeet niet die als advertentieruimte te labelen.

Bannergebied

Het bannergebied kan tekstlinks (zie figuur 3.7) en grafische banners bevatten. Een voorbeeld van de gebruikelijke bannerafmetingen 468×60 pixels ziet u in figuur 3.8.

Figuur 3.7. Tekstreclame

Figuur 3.8. Grafische reclame

Functies

Onder *functies* vatten we alle paginaelementen samen die nodig zijn voor bijvoorbeeld interactiviteit. In Joomla! worden deze functies ingebouwd in modules.

Login-gebied

Een inlogmodule is belangrijk als u de website wilt splitsen in een openbaar en een beschermd gebied. De bezoekers moeten zich dan kunnen registreren en aanmelden. Misschien vergeet iemand ook een keer zijn wachtwoord. De inlogmodule moet alle situaties aankunnen (zie figuur 3.9).

Enquêtes

Omdat het hier gaat om informatie voor bepaalde doelgroepen, kan het een goed idee zijn de mensen die werkelijk op de website komen regelmatig om hun mening te vragen. Dat is de eenvoudigste manier om aan bruikbare informatie te komen.

Login formulier

Gebruikersnaam

Wachtwoord

Herinner mij

- Wachtwoord vergeten?
- Gebruikersnaam vergeten?
- Registreer

Figuur 3.9. Loginmodule

Joomla! bevat een enquêtecomponent; een module met deze component ziet u op de voorbeeldpagina (zie figuur 3.10).

Enquêtes

Joomla! wordt gebruikt voor?

Community websites

Publieke websites

eCommerce

Blogs

Intranets

Foto en media websites

Alle bovenstaande!

Figuur 3.10. Enquêtemodule

Wie is er online?

Deze module is duidelijk gericht op communicatie en community. Als de gebruiker heeft gezien welke berichten nieuw zijn en in de belangstelling staan, wil hij wellicht ook weten wie er nog meer op de website aanwezig is. In dit geval wordt onderscheiden tussen gasten en aangemelde gebruikers (zie figuur 3.11).

Wie is online

Er is 1 gast online

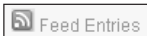
Figuur 3.11. Wie is online?

Opmerking

Denk goed na voordat u dergelijke functies op de website aanbiedt. Als u beweert dat dit de grootste ringtonecommunity in Nederland is en er dwaalt precies één gast rond op de website, dan bent u niet echt geloofwaardig. Als er daarentegen voortdurend tien tot twintig bezoekers en aangemelde gebruikers zijn, is dit een goede manier om de dynamiek te illustreren.

Feeds

Newsfeeds worden steeds interessanter. Het gaat dan om gestandaardiseerde machineleesbare informatieverzamelingen, die vervolgens verder verwerkt kunnen worden. In zekere zin dus de inhoud van de website zonder de ballast van templates en lay-out eromheen. De module SYNDICATION (zie figuur 3.12) zorgt voor de berichtenfeed van de website. Hierover leest u meer in hoofdstuk 10.

Figuur 3.12. Syndicatiemodule

Zoekveld

Het zoekveld (zie figuur 3.13) is van wezenlijk belang voor de gebruikersvriendelijkheid van een website. Veel pagina's hebben zoekvelden. Vaak doorzoeken die echter maar een deel van de website. Bij Joomla! is dat natuurlijk anders: alle informatie wordt doorzocht. Als er nieuwe extensies zijn, wordt ook de informatie daarin doorzocht.

U kunt een zoekbegrip invoeren en op het toetsenbord op ENTER drukken. Het resultaat is een lijst met treffers, waarbij het gezochte begrip ook visueel wordt benadrukt.

Figuur 3.13. Zoekveld

Decoratieve elementen

Los van de vele functies, modules en informatie staat de vraag van het design, de corporate identity, de *look and feel* van de website.

Een template legt de lay-out van de pagina vast en wordt als een sjabloon over de informatie gelegd. Omdat over smaak te twisten valt, bestaat de mogelijkheid om verschillende templates voor dezelfde inhoud te maken. De website kan er bijvoorbeeld in de winter anders uitzien dan in de zomer, of tijdens de Olympische Spelen een olympisch thema hebben.⁹

⁹ Hoofdstuk 13 gaat over het zelf maken van templates.

In principe bestaat een template uit een logo, een bepaald kleurenpalet en bepaalde lettertypen en -grootten, naast een passende ordening van de beschikbare informatie. In het voorbeeldtemplate zien we natuurlijk het Joomla!-logo (zie figuur 3.14).

Figuur 3.14. Logo

Conclusies

Na deze rondleiding en met uw eigen ervaringen bij het bekijken van de voorbeeldgegevens begrijpt u dat het beheren van informatie nogal wat van de beheerder kan vragen. Daarbij is het vooral belangrijk het overzicht niet te verliezen.

Backend

Het beheer van de site vindt plaats in het backend, met de naam *Joomla! Administratie*. U bereikt de Joomla!-administratie via de volgende URL:

[domeinnaam]/administrator/

Als u net als in het voorbeeld met een lokale installatie werkt, gebruikt u deze URL:

<http://localhost/joomla150/administrator/>

 The screenshot shows the Joomla! administrator login interface. At the top left, it says 'Joomla! Inloggen administratie'. Below this, there is a message: 'Gebruik een geldige gebruikersnaam en wachtwoord om toegang te krijgen tot het administratiecontrolepaneel. Terug naar de hoofdpagina'. To the right is a login form with three fields: 'Gebruikersnaam' with the value 'admin', 'Wachtwoord' with masked characters, and 'Taal' with a dropdown menu. The dropdown menu is open, showing 'Standaard', 'English (United Kingdom)', and 'Nederlands (Nederland)'. There is also a small circular icon with a right-pointing arrow next to the language dropdown. At the bottom left of the form area is a large padlock icon.

Figuur 3.15. Joomla!-administratie → Login

Meld u op het systeem aan als de gebruiker *admin* (zie figuur 3.15).

De gebruikersgegevens hebt u zelf vastgelegd bij de installatie in de webinstaller.

U ziet een interface met menu's, pictogrammen en tabs, zoals u dat gewend bent uit de grafische gebruikersinterface van het besturingssysteem (zie figuur 3.16).

Figuur 3.16. Joomla!-administratie

Waarschuwing

In een productieomgeving moet u vanwege de beveiliging de directory [padnaarJoomla]/administrator

beschermen met een .htaccess-bestand. Door de grote verspreiding van Joomla! is het waarschijnlijk dat de eerste pogingen om de administratie te hacken niet lang op zich laten wachten. Een goede handleiding om een dergelijk bestand te maken vindt u op:

<http://www.mijnhomepage.nl/htaccess/>